

Prilog 2017-18
10.11.2017
32301

UNIVERZITET CRNE GORE
VIJEĆU PRIRODNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA

PREDMET: Izvještaj Komisije o podobnosti teme za izradu magistarskog rada, pod nazivom „*Mogućnosti izvođenja terenske/praktične nastave iz oblasti botanike u nacionalnim parkovima Skadarsko jezero i Biogradska gora*“, kandidata Marije Vojinović, diplomiranog biologa.

Na osnovu člana 40 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u vezi sa članom 11 Pravilnika o studiranju na Postdiplomskim studijama, na sjednici Vijeća Prirodno-matematičkog fakulteta održanoj 24.10.2017. godine imenovani smo za članove komisije za ocjenu teme magistarskog rada, pod nazivom "Mogućnosti izvođenja terenske/praktične nastave iz oblasti botanike u nacionalnim parkovima Skadarsko jezero i Biogradska gora", kandidata Marije Vojinović, diplomiranog biologa. Na osnovu uvida u dostavljenu dokumentaciju podnosimo sledeći

IZVJEŠTAJ

1. Podaci o kandidatu

Marija Vojinović je rođena 07. avgusta 1993. godine u Nikšiću, gdje je sa odličnim uspjehom završila osnovnu školu „Braća Ribar“ i gimnaziju „Stojan Cerović“. Osnovne i specijalističke studije biologije završila je na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici.

Program stručnog osposobljavanja obavljala je u periodu od 15. januara do 15. oktobra 2017. godine u gimnaziji „Stojan Cerović“ u Nikšiću, kao profesor-pripravnik.

2. Obrazloženje teme

a) Naučna oblast

Predložena tema obuhvata oblast Metodike nastave Biologije.

b) Predmet rada

U radu su predložene raznovrsne mogućnosti realizacije terenske nastave na područjima nacionalnih parkova Skadarsko jezero i Biogradska gora. Kako bi predlozi bili kompatibilni sa programima iz predmeta Biologija u Crnoj Gori, prethodno je urađena detaljna analiza programskih sadržaja i udžbeničkih kompleta. Predložena praktična nastava prvenstveno je namijenjena učenicima srednje škole. II razred gimnazije kada se obrađuju botaničke teme, ali se brojne opisane aktivnosti mogu realizovati i u Osnovnoj školi i Srednjim stručnim školama. Predložene praktične vježbe mogu se realizovati ne samo na teritoriji NP Skadarsko jezero i Biogradska Gora, već i na mnogo široj teritoriji gdje se javljaju elementi flore pomenutih nacionalnih parkova.

Kao posebno značajan segment rada ističemo dihotomi ključ za determinaciju biljaka sa prostora pomenutih nacionalnih parkova, koji je prilagođen znanju i iskustvu učenika. Ovaj ključ može da posluži kao nastavno sredstvo za samostalan rad učenika, ali predstavlja i značajnu pomoć nastavnicima prilikom realizacije praktičnih časova.

c) Naučni cilj rada

Ciljevi ovog magistarskog rada su: a) definisanje nastavnih cjelina programskih sadržaja koje su najpogodnije za realizaciju terenske/praktične nastave iz oblasti botanike, b) predstavljanje konkretnih terenskih vježbi/istraživanja kako bi se postigli programima predviđeni ishodi znanja, c) izrada dihotom ključa prilagođenog učenicima srednjih/osnovnih škola, d) povećanje udjela praktične nastave u školama u Crnoj Gori sa ciljem usvajanja dugotrajnog i na praksi zasnovanog znanja od strane učenika

d) Naučne metode

Izbor najpogodnije oblasti/lokaliteta za izvođenje terenske/praktične nastave botanike izvršen je uporednom analizom literaturnih podataka koji se odnose na florističko bogatstvo i sastav fitocenoza u zaštićenim područjima Crne Gore i analizom nastavnih planova i programa iz predmeta Biologija za srednju školu. Tokom rada na terenu i utvrđivanja prisustva biljnih vrsta korištena je metoda transketa; na transektima je popisivan i sabiran biljni material. Za vrste koje nisu prepoznate na terenu vršena je dodatna identifikacija ili verifikacija u laboratoriji uz pomoć binokularne lupe, a po standardnim botaničkim ključevima za identifikaciju biljaka: Pignatelli (1982), Tutin et al. (1964-1980, 1993) i Domac, R. (2002). Navedeni ključevi korišteni su i kao osnovna literature za izradu dihotomog ključa. Tokom izrade upodobljenog ključa za determinaciju biljnih vrsta vođeno je računa o prethodno usvojenom znanju učenika, kao i o korištenoj terminologiji. U slučajevima da nije postojao način da se zamijeni termin nekim koji bi bio lakše razumljiv za učenike konkretnog uzrasta, dat je njegov detaljan opis i priložena je adekvatna ilustracija.

e) *Aktuelnost problematike*

Brojni su metodičari iz oblasti biologije koji poslednjih decenija ističu značaj nastave u prirodi, kao oblika nastave kroz koji učenici na najbolji i očigledan način usvajaju znanja iz biologije. Ovakva znanja su dugitrajna i predstavljaju dobru osnovu za dalju nadogradnju. Pored toga, boravak u prirodi ima pozitivan uticaj na razvoj ekološke svijesti i stimuliše odgovorno ponašanje prema životnoj sredini. Iako u Evropi postoji trend izmještanja nastave Biologije iz učionice, u Crnoj Gori je ovaj vid nastave veoma rijedak, uprkos didaktičkim preporukama koje postoje u važećim planovima i programima. Ankete su pokazale da je jedan od razloga za slabu zastupljenost van učionične nastave u Crnoj Gori nedostatak adekvatne literature: priručnika, nastavnik sredstava, prilagođenih ključeva...

U skladu sa navedenim, predložena tema nalazi se na liniji savremenih stremljenja u oblasti metodike nastave biologije. Izrada ovog magistarskog rada predstavlja doprinos u smjeru popularizacije i olakšavanja izvođenja praktične nastave iz oblasti botanike u srednjoškolskom i osnovnoškolskom obrazovanju.

3. **Zaključak**

Uvidom u dostavljeni materijal, Komisija je utvrdila da predložena tema kandidata Marije Vojinović, diplomiranog biologa, ima jasno definisane ciljeve, metode istraživanja, očekivane rezultate. Stoga sugerišemo V. jeću Prirodno-matematičkog fakulteta, da odobri izradu magistarskog rada "Mogućnosti izvođenja terenske/praktične nastave za učenike srednjih škola iz oblasti botanike u nacionalnim parkovima Skadarsko jezero i Biogradska gora".

Podgorica, 14.11.2017. godine

KOMISIJA

Prof. dr Danka Čaković, mentor

Prof. dr Danijela Stešević, član

doc. Dr Anđelka Šćepanović, član